

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociálpszichológia
Tárgykód:	ANTKAA1081
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr.PhD Lakatos Gyula

Oktatás célja:

A társas történések megértése és elemzése iránti igény és érzékenység fokozása, valamint a társas kapcsolatok tudatos alakításához szükséges képességek fejlesztése; a szociálpszichológia fogalmainak, törvényszerűségeinek, módszereinek megismertetése, és alkalmazásuk lehetőségének megteremtése.

Tantárgy tartalma:

Kompetenciák:

- a hallgató ismerje a szociális megismerés elméleti és gyakorlati kérdéseit; a hatékony társas befolyásolás eszközeit;
- ismerje a társas magatartásformákat, tudja azokat értelmezni és elemezni;
- legyen tájékozott a csoportlélektan általános kérdéseiben; ismerje és legyen képes értelmezni a csoporttörténeteket; a vezetői magatartásformákat és azok következményeit;
- legyen tisztában a társadalmi nagycsoportokban és a nagycsoportok között zajló történésekkel; a tömegjelenségek természetével,
- tudjon attitűdökre vonatkozó adatgyűjtést megtervezni és lefolytatni.

A tantárgy témakörei

A szociálpszichológia tárgya, irányzatai, történeti fejlődése.

Az egyén mint szociális egység. A szociális meghatározottságú személyiségjellemzők.

A szociális szerep. Szerepelméleti alapfogalmak. A szerepkonfliktusok fajtái, valamint kezelésük. Énfunkciók, elhárító mechanizmusok. Az egyén szocializációja. Szakmai szocializáció.

Az attitűd. Az attitűd összetevői; funkciói; attitűdkonzisztencia és attitűdváltozás. A Heider-féle kognitív konzisztencia (egyensúly) elmélete. Az attitűdök mérése. A kikérdezés módszere. Attitűdskálák.

A szociális megismerés alapjelensége: a személypercepció. A pontosság kérdése a személyészlelésben. A benyomás (összkép) kialakításának modelljei. Személyes konstruktumok, burkolt személyiségelméletek és vizsgálatuk. Torzító tényezők a benyomások kialakításában.

A szociális megismerés alkotóeleme: az attribúció. Az attribúcióra vonatkozó elméletek. Torzító tényezők az attribúciós folyamatokban. Énattribúciók.

A szociális interakció lényege. Interakciós függőségek. A társas kapcsolatok keletkezése, típusai, fejlődése. A kommunikáció fogalma; folyamata; szintjei; csatornái. A nem verbális üzenetek változatai. Intimitás - egyensúly, vizuális egyensúly.

A szociális befolyásolás és meggyőzés. Milgram kísérlete az engedelmességről.

A konformitás fogalma, változatai. A konformitást befolyásoló tényezők.

Társas kölcsönhatás (szociális facilitáció és inhibíció). Csoportteljesítmény. A konfliktusok szintjei, a társas konfliktusok fajtái, kezelésük.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociálpszichológia
Tárgykód:	ANTKAA1081
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr.PhD Lakatos Gyula

Tantárgy tartalma:

A csoport fogalma, szerepe az egyén életében. A csoportkutatások kezdetei. A csoport típusai. A szociometriai vizsgálatok elméleti háttere. A csoport fejlődése, belső rétegződése. A csoportnorma fogalma és alakulása. Polarizációs hatások a csoportokban. Csoportos döntés és ... csoportgondolkodás". A vezetésre vonatkozó legfőbb elméletek. Társadalmi nagycsoportok. Csoportközi konfliktusok. A sztereotípiák és az előítéletek.

A tömeg. Tömeghatás. Tömegviselkedés. Tömegjelenségek.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Követelmények: a félév kollokviummal zárul. A szóbeli vizsga tárgyát a tematika végén feltüntetett kollokviumi tételek határozzák meg.

A félév végi aláírás feltétele: egy írásbeli dolgozat elkészítése és határidőre történő leadása.

A dolgozatnak tartalmaznia kell: **egy, a szakhoz tartozó attitűdtárggyal kapcsolatos felmérés összefoglalását 2 A/4-es oldal terjedelemben.** A kiválasztott tárgyhoz fűződő viszonyulás vizsgálata:

- min. 5 ítemet (kijelentést) tartalmazó 5 fokozatú Likert-skálával történjen
- a hallgató által kiválasztott környezetben
- min. 20 fő bevonásával.

A felmérés párban is végezhető. Ebben az esetben ugyanazon tárggyal kapcsolatban ugyanazon itemekkel 40 főt kell megkérdezni, a dolgozatot pedig a pár mindkét tagja önállóan készíti el. Az erre irányuló szándékot személyesen vagy emailben (benyaka@citromail.hu <<mailto:benyaka@citromail.hu>>, benyak@atif.hu <<mailto:benyak@atif.hu>>) még a vizsgálat megkezdése előtt jelezni kell, a dolgozat leadásánál már erre nincs mód.

A feladat elvégzésére részletes felkészítés a tanórán, ill. a konzultáción történik.

Leadási határidő: nappali tagozaton: az első tanórán kerül megbeszélésre

levelező tagozaton: 3. konzultáció.

Leadás módja: a dolgozatot mind nappali, mind levelező tagozaton **nyomtatott formában** kell eljuttatni az oktatóhoz a tanóra, ill. a konzultáció időpontjában. **Levelező tagozatosok** postai úton is elküldhetik a köv. címre: NYME-AK Szociálpedagógia Intézeti Tanszék 9022 Győr, Liszt F. u 42. Dr. Benyák Anikó r.

Kötelező irodalom:

Szabó István (1998): Bevezetés a szociálpszichológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. vonatkozó

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociálpszichológia
Tárgykód:	ANTKAA1081
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr.PhD Lakatos Gyula

Kötelező irodalom:

fejezetei

Joseph P. Forgas / Forgács József (1994): A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat Könyvkiadó, Budapest. vonatkozó fejezetei

Falus I. (szerk. 1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Keraban Kiadó, Budapest. 7. fejezet 171-211.

Mérei F. (1996): Közösségek rejtett hálózata. Osiris Kiadó, Budapest. 49-59.

Ajánlott irodalom

Allport, G.W. (1984): Az előítélet. Gondolat Kiadó, Budapest.

Aronson, E. (1994): A társas lény. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Atkinson, R.L. (1994): Pszichológia. Osiris - Századvég, Budapest.

Benedek István (1995): Pedagógiai vezetés, a vezetés pedagógiája. Okker Oktatási Iroda, Budapest.

Buda B. (1988): A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.

Csepeli Gy. (1979): A szociálpszichológia vázlata. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest.

Csepeli Gy. (2003): Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

Erős F. (1998): Megismerés, előítélet, identitás. Szociálpszichológiai szöveggyűjtemény. Új Mandátum Kiadó, Budapest

Halász L., Hunyadi Gy., Marton L. M. (szerk. 1979): Az attitűd pszichológiai kutatásának kérdései. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Hewstone, M. és Mtsai (1997): Szociálpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Lengyel Zs. (1997): Szociálpszichológia. Szvg. Osiris Kiadó, Budapest.

Mead, G. H. (1973): A pszichikum, az én és a társadalom. Gondolat, Budapest.

Mérei F. (1996): Közösségek rejtett hálózata. Osiris Kiadó, Budapest.

Mérei F. (1989): Társ és csoport. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Mészáros Aranka (2006): A munkahely szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Mészáros Aranka (1999): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociálpszichológia
Tárgykód:	ANTKAA1081
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr.PhD Lakatos Gyula

Kötelező irodalom:

Oktató: Dr. Benyák Anikó